

Föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö träder i kraft

Den 31 mars börjar Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö att gälla. En ny undersökning som Arbetsmiljöverket genomfört bekräftar problemet med ökande ohälsa; över hälften av arbetsgivarna och arbetstagarna känner någon som de anser riskerar att bli sjuk på grund av stress på jobbet.

Antalet anmälda arbetssjukdomar som beror på de här orsakerna har ökat med drygt 70 procent sedan år 2010. Det visar den officiella arbetsskadestatistiken. Allt för mycket arbete eller för hög arbetstakt och problem i relationerna på arbetsplatsen ligger bakom siffrorna.

En ny undersökning gjord på uppdrag av Arbetsmiljöverket bekräftar också den bilden. Över hälften av de cirka 1 000 arbetsgivarna och 2 000 arbetstagarna som tillfrågades känner någon som är i riskzonen för att bli sjuk på grund av stress på jobbet (55 procent respektive 72 procent). Många känner också någon som blir eller har blivit mobbad eller kränkt på jobbet (36 procent respektive 44 procent).

Utöver det mänskliga lidandet för individen är detta en stor kostnad för både arbetsgivare, företag och samhället i stort. Det finns också gediget stöd i forskningen när det gäller kopplingen mellan dålig arbetsmiljö och exempelvis depression, utmattningssyndrom och hjärt- och kärlsjukdom.

Föreskrifterna börjar gälla

Inom kort, den 31 mars, börjar Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter gälla. De tar sikte på denna problematik.

– Det är oacceptabelt att människor blir sjuka av de här orsakerna. Därför är det mycket positivt att de nya föreskrifterna snart börjar gälla. Reglerna är ett stöd för arbetsgivarna i arbetet med att förebygga ohälsa ute på våra arbetsplatser, säger Erna Zelmin-Ekenhem, generaldirektör på Arbetsmiljöverket.

Enligt föreskrifterna ska arbetsgivarna se till att arbetstagarna inte får en ohälsosam arbetsbelastning och att arbetstidernas förläggning inte leder till ohälsa. Arbetsgivarna ska också klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras och att det finns rutiner för hur kränkande särbehandling ska hanteras.

– Ohälsan visar sig hos individerna, men orsakerna finns främst i hur arbetsgivaren organiserar arbetet och i det sociala samspelet på jobbet, säger Erna Zelmin-Ekenhem.

– Att jobba med den sociala och organisatoriska arbetsmiljön är en viktig ledarskapsfråga. Det är avgörande att det finns en dialog på arbetsplatsen mellan chefer, anställda och skyddsorganisationen som exempelvis skyddsombud, säger Erna Zelmin-Ekenhem.

Ny film

I januari 2016 gick Arbetsmiljöverket ut med ett brev till nära 400 000 arbetsgivare med information om de nya föreskrifterna. En större informationsinsats kommer också att starta under vecka 11. En viktig del av insatsen är en [film med titeln "Utmaningen"](#), som Arbetsmiljöverket tagit fram, i regi av Tarik Saleh och som kan ses på [av.se](#). I den berättar enskilda individer om sina erfarenheter.

– Filmen ska vara ett stöd för att våga prata mer om de här frågorna på arbetsplatsen och faktiskt agera. Med filmen vill vi visa att det går att vända den negativa trenden med ökad ohälsa genom att jobba förebyggande, säger Greta Svensson, kommunikationschef på Arbetsmiljöverket.

Mer information om [föreskrifterna \(AFS 2015:4\)](#) och [filmen Utmaningen](#) – en film om den sjuka jobbstressen.

Kontakt på Arbetsmiljöverket:

Christina Jonsson, enhetschef, telefon 010 730 94 89.

Greta Svensson, kommunikationschef, telefon 010 730 91 33.

Presstjänsten, telefon 010 730 91 55.